

Die Gesellschaft für Politische Bildung e.V.
veranstaltet

vom 17.07. bis 23.07.2022

ein Seminar in der Jugendbildungsstätte
Unterfranken für Multiplikator*innen aus dem
Bildungsbereich und Interessierte aus Polen und
Deutschland zum Thema:

**Gesellschaft für
Politische Bildung e.V.**

Semmelstraße 46 R
97070 Würzburg
tel. Durchwahl:
0931 / 80464 – 10 (S. Böhm)
0931 / 80464 – 0 (U. Schuhnagl)

stephanie.boehm@frankenwarte.de
ulrike.schuhnagl@frankenwarte.de
www.frankenwarte.de

Gefördert durch:
Bayerisches Staatsministerium für
Unterricht und Kultus

A 2801

"Niemcy i Polacy w dialogu:

Przełomy - odejścia - odlamy? Dokąd zmierzają nasze demokracje?

Od 1990 roku obywatele byłej NRD żyją w zjednoczonych Niemczech, aktywnie lub pasywnie doświadczając upadku dyktatury i zdobywając nowe doświadczenia związane z demokracją. W tym samym okresie obywatele Polski przeszli również zmianę ustroju z reżimu totalitarnego na demokrację. Demokracje nie są bytami statycznymi, lecz muszą być kształtowane dzień po dniu. Oprócz wyzwań wewnętrznych, wojna na Ukrainie stawia przed nami inne fundamentalne pytania dotyczące polityki zagranicznej, bezpieczeństwa i pokoju.

Doświadczamy rosnącej polaryzacji społecznej, rosnącej gotowości do stosowania przemocy i rosnącej nieufności wobec demokracji, ale także nowych form zaangażowania politycznego i nowej świadomości demokracji. Jak sprawić, by demokracje były odporne na przyszłość? Jak może się udać pokojowe współistnienie z innymi strukturami państwowymi?

Języki seminarium: Język niemiecki i polski z tłumaczeniem

Program seminarium

Niedziela, 17.07.22

Przyjazd do godz. 17.00

17.30

wspólna kolacja

18.30 – 21.30

Powitanie, sprawy organizacyjne, runda zapoznawcza „moje oczekiwania”,
Omówienie programu
Wprowadzenie do animacji językowej
Wprowadzenie do seminarium: "Demokracja w moim środowisku" -
myślę o...
Grażyna Wiercimok, Stephanie Böhm

Poniedziałek, 18.07.22

08.00

Śniadanie

09.00 – 10.00

Początek dnia: animacja językowa z *Grażyną Wiercimok*

10.00 – 12.30

Czy pokój jest możliwy tylko dzięki broni?
Spojrzenie wstecz: czas do 1989 r., 11 listopada 1989 r. i czas do
23.02.2022 r.: Jak kształtowały się stosunki z Rosją?
Simon Moritz

12.30r

Obiad

14.30 – 18.00
(w tym 30 Min. Przerwy) Czy mamy do czynienia z "przełomem czasów"?
Wojna na Ukrainie i konsekwencje dla dalekowzrocznej polityki zagranicznej, bezpieczeństwa i pokoju
Simon Moritz

18.00r *Kolacja*

20.00 – 22.00 "Skąd przychodzimy?"
Wprowadzenie i wzajemne poznanie się uczestników poprzez udział w wydarzeniach kulturalnych i kulinarnych

Wtorek, 19.07.22

06.00 *Śniadanie*

07.00 – 10.00 *Wycieczka do Gery na miejsce pamięci Amthordurchgang e.V. (z animacją językową)*

10.00 – 13.00 *Edukacja polityczna w procesach zmian i podejście społeczno-przestrzenne w terenie - stan założenia i struktura oddziału Federalnej Agencji Kształcenia Obywatelskiego w Gerze (Götz Lehmann, BpB, Wydział Edukacji Politycznej w Procesach Zmian)*
Czy to możliwe, aby demokracja była dostosowana do przyszłości?
Dyskusja z zaangażowanymi członkami stowarzyszenia Amthordurchgang (moderator: S. Böhm)

13.00 *Przerwa obiadowa (suchy prowiant)*

14.00 – 14.45 Przejazd do Jeny

14.45 – 16.45 Miejsca rewolucji, miejsca transformacji na przykładzie miasta Jeny (wycieczka po mieście z przewodnikiem Wielandem Kochem, Państwowa Agencja Edukacji Obywatelskiej Turynia)

17.00 – 18.30 O pracach badawczych Instytutu na rzecz Demokracji i Społeczeństwa Obywatelskiego
Dyskusja z Anne Tahirovic i Danielem Geschke w centrum rejonowym LISA

19.00 *Wspólna kolacja*
Podróż powrotna do Würzburga

Środa, 20.07.22

08.00 *Śniadanie*

Początek dnia: animacja językowa z Grażyną Wiercimok

09.00 – 10.00

10.00 – 12.30 Ocena wycieczki
Przegląd biografii i wymiana doświadczeń między uczestnikami w małych grupach: Rewolucje, transformacje i codzienne doświadczenia - jak powstaje demokratyczna świadomość i zrozumienie?
(Prowadzenie: *Stephanie Böhm*; *wyniki pracy grup zostaną zebrane w piątek*)

12.30 *Obiad*

13.30 – 14.00 Przejazd do centrum miasta

14.00 – 16.00 O znaczeniu kultury pamięci w naszych demokracjach, część 1: Miejsca kultury pamięci w Würzburgu: co jest, czego brakuje?

Spacer po mieście z dr Hansem Steidle, miejskim kuratorem historii lokalnej a następnie czas wolny Podróż powrotna

18.30 *Kolacja*

20.00 – 22.00 O znaczeniu kultury pamięci dla naszych demokracji, część 2: Kultura pamięci w Polsce: retrospekcje, i perspektywy, spostrzenia uczestników
(*Moderacja: S. Böhm*)

Czwartek, 21.07.22

06.00

Śniadanie

07.00 – 10.00

O znaczeniu kultury pamięci dla naszych demokracji, część 3:
Wycieczka do miejsca pamięci obozu koncentracyjnego Flossenbürg (z animacją językową)

10.00 – 13.00

Zwiedanie z przewodnikiem obozu koncentracyjnego Flossenbürg w języku polskim i niemieckim (*Chritsa Schikorra, H. Wennmacher*)

13.00 – 14.00

Przerwa obiadowa

14.00 – 15.00

- Wyzwania -: Kultura pamięci - teren historycznego kamieniołomu obozu koncentracyjnego i jego przyszłe zagospodarowanie (*Christa Schikorra*) przerwa kawowa

15.00 – 15.30

15.30 – 17.30

- Nacjonalizacja Pamięci. Polskie debaty o KL Warszawa (H. Wennmacher)
Dyskusja z naciskiem na znaczenie zaangażowania społeczeństwa obywatelskiego w rozwój żywych kultur pamięci

17.30 – 22.00

Podróż powrotna ze wspólną kolacją po drodze

Piątek, 22.07.22

08.00

Śniadanie

09.00 – 10.00

Początek dnia: animacja językowa z *Grażyną Wiercimok*

10.00 – 12.30

Jakie wymagania stawia system demokratyczny swoim obywatelom - i vice versa? (praca w małych grupach)

12.30

Obiad

14.30 – 18.00

(z 30 min. przerwą)

Prezentacja wyników pracy grup na forum plenarnym wraz z oceną pracy biograficznej ze środy
Wspólna ocena ogólnego wyniku w ramach pytań:
W jaki sposób można zapewnić trwałość demokracji?
W jaki sposób można promować zrozumienie i świadomość demokracji?
I co teraz możemy zrobić?

18.00

Wspólna kolacja i wieczór pożegnalny

Sobota, 23.07.22

08.00

Śniadanie

09.00 – 09.30

Początek dnia: animacja językowa z *Grażyną Wiercimok*

09.30 – 11.00

Ocena tygodnia seminaryjnego,
Propozycje dalszych seminariów,
Pożegnanie uczestników
Stephanie Böhm, Grażyna Wiercimok

11.00

Zakończenie seminarium, wyjazd uczestników

Zastrzegamy sobie zmiany w programie

Prowadzący seminarium/zespół

Stephanie Böhm

Kierownik Akademii Frankenwarte, Würzburg, prowadzący seminarium, koordynator projektu w Niemczech

Grażyna Wiercimok

Polski koordynator projektu, tłumacz podczas seminarium

Agnieszka Kalbarczyk

tłumacz wspierający podczas seminarium

Magda Piekarska-Borówka

tłumacz wspierający podczas seminarium

Iwona Żaglewska-Wandzel

tłumacz wspierający podczas seminarium

Małgorzata Wiater tłumacz wspierający podczas seminarium

Serdecznie zapraszamy na to seminarium.

Würzburg, 09.06.2022 Z serdecznymi pozdrowieniami

Stephanie Böhm

Cele dydaktyczne: Badanie własnego rozumienia demokracji i dyktatury w rozmowie z uczestnikami z Niemiec i Polski: refleksja, analiza i ocena wydarzeń społecznych, politycznych i gospodarczych, które doprowadziły do "rewolucyjnego roku 1989", a także późniejszych procesów transformacji oraz wyciągnięcie wniosków dotyczących tworzenia i umacniania struktur demokratycznych i warunków życia. Możliwości i ograniczenia kulturowych i politycznych działań na rzecz pamięci. Wzmocnienie umiejętności spojrzenia na tematy społeczno-polityczne w sposób wykraczający poza debaty ogólnokrajowe. Wzmocnienie własnego rozumienia i świadomości demokracji, zwiększenie motywacji do zaangażowania społeczno-politycznego i w politykę europejską oraz wzmocnienie kompetencji do pracy w charakterze multiplikatora na rzecz otwartego i zróżnicowanego społeczeństwa demokratycznego.

Animacja językowa: Animacja językowa służy na ogół promowaniu zainteresowania językiem obcym oraz nabywania kompetencji, a także umożliwia intensywną i konstruktywną współpracę w ramach grupy dwunarodowej. Jednostki te mają równie korzystny wpływ na atmosferę w grupie.

Dostępność: Seminarium jest otwarte dla zainteresowanych obywateli; ponadto nawiązuje się kontakt z osobami znajdującymi się w kartotece zainteresowań Akademii Frankenwarte. Oferta jest publikowana na naszej stronie internetowej <https://www.frankenwarte.de/veranstaltungen/bildungsseminare/index.html?ev%5Bid%5D=356>

Rejestracja:

Uczestników z seminarium i zakwaterowania Polski prosimy o kontakt: Grażyna Wiercimok, gwiercimok@wp.pl
Obecność uczestników jest wymagana przez cały czas trwania seminarium

Koszt seminarium:

Opłata za uczestnictwo dla uczestników z Polski wynosi 215,00 euro i obejmuje program seminarium, zakwaterowanie w pokoju dwuosobowym (w pokoju jednoosobowym 329,00 euro) oraz wyżywienie. Zryczałtowana stawka dla uczestników jest niezależna od wykorzystanych usług.

Miejsce: zakwaterowania

Jugendbildungsstätte Unterfranken, Berner Straße 14, 97084 Würzburg-Heuchelhof. Informacje dla podróżnych dostępne są na stronie <https://www.jubi-unterfranken.de/kontakt/>

Informacje dla podróżnych:

Podróż będzie odbywała się indywidualnie. Dla uczestników z Polski można w razie potrzeby zorganizować grupowy przejazd autokarem.

Rezygnacja:

Rezygnacja musi nastąpić w formie pisemnej, listownie lub pocztą elektroniczną (ulrike.schuhagl@frankenwarte.de). W przypadku anulowania rezerwacji do czterech tygodni przed rozpoczęciem imprezy nie ponosisz żadnych kosztów. Jeśli rezygnacja wpłynie później niż cztery tygodnie przed rozpoczęciem imprezy, naliczona zostanie opłata za rezygnację w wysokości 50% opłaty za uczestnictwo. Aby uniknąć kosztów rezygnacji, można wskazać odpowiedniego uczestnika zastępczego. W przypadku nieobecności bez wcześniejszej rezygnacji lub rezygnacji w dniu przyjazdu zostanie pobrana pełna opłata za uczestnictwo.

Realizacja lub odwołanie seminarium:

Zastrzegamy sobie prawo do odwołania seminarium w przypadku zbyt małej liczby uczestników lub w przypadku działania siły wyższej. Poinformujemy Cię o tym w najbliższym możliwym terminie i zwrócimy Ci opłatę za uczestnictwo. Realizacja seminarium i ewentualne ograniczenia uczestnictwa zależą od przepisów ustawowych Covid 19. Jeśli seminarium zostanie odwołane z powodu korony, nie ponosisz żadnych kosztów. O obowiązujących przepisach bezpieczeństwa i higieny oraz wszelkich zmianach zostaniesz poinformowany z odpowiednim wyprzedzeniem przed rozpoczęciem seminarium i będziesz musiał ich przestrzegać. Niezastosowanie się do tego wymogu będzie skutkowało wykluczeniem z seminarium.

Informacje o ochronie danych:

Akademie Frankenwarte przechowuje dane uczestników (obszary zainteresowań, wydarzenia, w których brali udział). Dane te są wykorzystywane wyłącznie do celów organizacji i oceny imprez oraz do informowania o ofercie Akademii Frankenwarte. Nie są one przekazywane osobom trzecim. Zapewniona jest zgodność z przepisami o ochronie danych osobowych.